

СЕПТЕЛГЕДЕ КОЛ ЧҮВЕ—ШЫНАР

КАМАДА УЛУГ КОМПЛЕКС

Машинаның кезектерин бол-
гаш белдирлерин чүп, үзү,
хирин армдары — чүгүдө те-
хникти ажыдагыч бирөөн.
Шынар дугайында чугааны чо-
гум-на оон эгелеп турарымыз
таварыга өсөс. Чүгө дээрге ве-
лектерин септегенин шынары,
септетинген машинанын шынары
ынаштыгы болган септегенин
техникти культуразынын ийги
тинен оон кол хамалар-
жыр.

Машинаны аптап, арыглап,
чугурда, 80—90 градус чедир
ийлип болур хей долкосуалыг
чүгү чугуудай ажылап турар.
Минералды өскө, чуктар, хо-
лер болган өскө-дээ хир ай-
ма сүт-биле чугурга шөөлүт
арылабас болур. Ийналган чүгү
эйдиринин составына
шүрүнү болган хир ар-
дар бектик шынарылг өскө-
дээ будумдериин хо-
лун алып жүрүлүт.
Сөзүгү чыгарды улетпур ке-
жери чүгү AM-15, MЛ-51,
MЛ-52, «Лабина» болган өскө-
дээ синтетиктиг тусуай
чүгү чүгүдериин үндүрүп ту-
рар аларган. Септөр машина-
лары чүп аптагына өз бу-
дүмдериин ажылаары өргө-

жөк чүгүдө. Олар септегенин
бектик шынарылг болуруна
ийлип боор.
Ийдыг түрбүжө ажыл-агый-
ларын мастеркалардында,
харын «Сельхозтехника»
мамдык салгыларында-дээ сеп-
төөр жүрүлүт арылг кезектерин
чүп, аптагыны айтырмалары
рыпче ам-дээ чогуур кичөөнөг
салбып турар. Кошотарын хей
сөхотарын хей нуруунада
кезектер чүп армдар машина-
лар чүк. Ийналган «Чыра-
Важ» сөхкө, «Казин» кол-
дун дзон шынар ажыл-агый-
ларда, «Сельхозтехника»
Улуг-Хем салгырында ийдыг
машиналар бар-дээ болдо,
оларын ажылааып турар.
Септөр кезектерин ажыл-агый-
ларын мастеркаларында бе-
лүүн савааларда дээл өз-
гөзү болур суук чүгүдөр-биле
чүп турар. Дэтты, какты ий-
дыг арга-биле арылг чүп шы-
лаваам чөре билдиргир. Шим-
чедикчинин сүт халымында,
валитора эки аптагытмаан
калк моторун ажылаары-
нын чыгып режимин хамыда
боор. Ийналган чыгыт үдө
шымчедикчелер хүндүс ийиз.
Тырттары кирелг болур. Оон

чыдалааны чүгү дээрге, кезек-
терин септегенин мурдуула
едарын аптап, чүп арылаарын
харысалга чөк кылганын
уржу-дур. Оон алгыда кезек-
терин даштыгы болган ий-
тинин аштангымаан, багай
чугууна кыры, оларын шы-
нарын контрольдарын база
элеп, үрелген черлерин катал
тургууарын бергедип турар.
Чүп аптагыма багайда, маши-
намы будуурга шынары база
багай болур.

Машинаны чаап, оң тус-
тус агрегаттарын, белдирлерин
алдыры — септегенин буду-
руге чорудулаанын баш-
тайгы харысалгалыг үс-ча-
дамы. Машинаны алдыры,
чаар ажылаарын шынар органи-
заастары болган бектик шынары-
лыг күсөдери — септегенин
кый хире үр болуруна, хей
күш үнериге болган шынары-
лыгына дык улуг саалдарын
чедирин турар.

Агрегаттарын болган бел-
дирлерин чаап, алдыры ту-
рар үдө-я чүгүдө негедде
болза, тус-тус кезектерин кый
тамаан чөк холуштур сал-
дыр болур. Чыжа, трактор-
ларын махонин, дызгр
өзөн, шатунларын, оларын
халымын, кол полишниктерин
белдирлерин база халыпта-
рын кый-халаан чөк холуш-
туруп болбас. «Саян», «На-
йрал» сөхотарын, «Комму-
низмдин хереди» колхостун,
«Сельхозтехника» Тес-Хем
салгырынын өскө-дээ хей
ажыл-агыйларын мастерка-
ларында өз негелдени дам-
дып турар.

Оон ийди септегени шы-
нарылг чорудуруна хамалар-
жыр база бир чүгүдө негедде
болза, кезектерин алдыры, чүг-
ган соолд, оларын техник-
тиг байдалын (септегенин хире-
черегени) ылангыт тодара-
дыры болур. Ийдыг хамал-
дын амыс уткамы чүгү дээрге,
белдирлерин болган кезектерин
септеге чокка машинага
ажылап бедуруп амы болба-
зын, септегенин чергенин амы
ажылааттымыс болган ужу-
рунда ук кезекти шүүт холуп
каптарын тодарадыры болур.
Кезектерин контрольдары —
харысалгалыг херек. Ону
шын эвес кылып болза, азеи
үрелген кезекти анаа дзон ар-
тырып кап болур чадаам, э
ол чорук оон соонда ажылдын

багай шынарынын, азы маши-
нанын анаа турарынын чыда-
гааны болур. Оон-биле чер-
гештир, ажылап болур анаа,
элевон кезекти элзон дзон хо-
луп каптар чорук артык ке-
зектерин хейну чарыгдарына,
септегенин бот-үнесин улгыт-
тырына чедир. Ийдыг
болганда, кезектерин хынап
көрүп тодарадырын шынгым
негедде баугар, боттандырамы
эргөжөк чүгүдө. Септегени
бектик шынарылг чорудуруна
бо өн-не чүгүдө чүгүдериин
бирөөн болур.

Техника септегенин шынары-
лг чорудуруна хамаларыш-
кан негелдериин барымдала-
вас чорук септетинген техни-
канын дүргөн үрелринге, оон
анаа турарына, ажык чөк че-
ге хей чарыгал үндүрериге
чедир дээрин ажыл-агый-
ларын инженер-техниктиг
ажыдакчылары утпас ужу-
рлуг.

И. ОЛДЫРЕВ,
республиканың «Сельхозтех-
ника» каттыгынын инженер-
септеге эргеленин инженер-
и.

Чарышты канчаар организастан турары? А Ж Ы Л - И Ш Ч И МАРГЫЛДААНЫҢ ЭГЕЗИ

«Көз» ажал-агый ажыдакчыларынын
Бүгү-үзүлдө социалистик чарыштын дуга-
йында СЭКП Төп Комитетинин, СССР-нин
Министрлер Чогууларынын, ВЦСПС-тин,
ВЛКСМ Төп Комитетинин доктаалын бис-
тин республиканын колхоз, совхозтарынын
ажыл-ишчелери бектик көдүрүлүшүн-биле
таныхкан. Ийналган олар анаа сорук ки-
рип, социалистик чарыштын озу улам ча-
лымшталын дзон бот-боттарын кыйгар-
жып, доозукчу чыда чөк керээлери чарып
турарлар. Ийдыг ажыл-ишчи ужурамылга
Бик-Хем районун «Өкө» совхозунун төвү
— Аржаан суурга болган. Ол совхозка
Тандама Тока аттыг совхозтук төлөөлөрү
адалап чөре бергенер.

Ажыл-ишчи маргылдаанын керээзин чар-
рар мурунда «Өкө» совхозтук кол эконо-
мики М. Сметанин мадчыларынын канчаар
кыштаган турарын, малдын ажаалда,
чегерелгезинин дугайын аалчыларга та-
ныштырган. Оон чугаан-биле алырга, чы-
гы хой кыргылаам доостуру билек, буду-
рүкчү кошкарларынын шынары, оларын колдн
бүрүзүгө үзүп эгелээр. Совхоз хойнук та-
рын боозаалыгынын чогуур үнесине чоруулу
келсе-дээ, хой соодашыкчынын үнесине
чаш малдын өлүг төртүткөр чоруу хей.
Ол таварылгалар малчыларынын дээ, тус-
кай эртемингелерин-дээ буруузу-биле бол-
байн турар. Оон чыдалаанын тылазы-биле
совхозтук тускай эртемингелери күш чыл
улаштыр ажыдап келген. Ийналган-дээ
эки түнөө ам-дээ адалымаан. Ажыл-агый-
да малды чаш толун камгалып алыры ку-
ду болуп артышкан. Эрткен чымын сов-
хоз төрүр 100 хойга онааштыр 66 хура-
ганын, бир хойдан 2,6 кг дүктү кыргын ал-
ган. Совхоз күрүгө 125 тонна дүк сааар
хүлээлгенин 105 тонна, азы 91,9 хуу кылдыр
чедир хүчүстөгөн. Хой дүктүн чедир азы-
байн барган ийни каража 69 муң рубль
болган. Ийналган хой элын күрүгө ажык
дужаалган, 21 муң рубль орулганы кирип
алган.

Бистин совхозта мал чөмө эвез.
Ийналган-дээ кыштагылашыктын байдалы
амдымында чүтөр. Мал чөмөгө немей
кыргыштык белеткеп турар бис. Эвезш-биче-
дээ бол, белеткеп алган мал чөмөн камна-
галыг чарыгал турган, малды кыштан күр,
менди ажырап дээш күненин ийининин
ажылаар орулгалыг бис. Ийналган со-
циалистик чарыштын керээзин чарып, күш-
ажылчы маргылдаанын эгелээр болганым-
да, бистер, чүгө хей ажылчы эвес, а сов-
хозтук өскө бүтү алырарына эки көргү-
зүлгөчү чедип алып алар бис — деп, эи
Сметанин чугаанын түнөгөн.

Тока аттыг совхозтук директору Ф. Зев-
рева мында дээш:
— Мурнунда чыларда бистин совхозу-
вус «Тилекеге» совхоз-биле чарышты
ажыдап турган. Ол ажыл-агый бөдүн
дүктү койлут. Ийналган бө чымын «Өкө»
совхозтук ажыл-ишчилерин чарыпче кый-
гырып турар чыдалаанымыс о. Бисте-дээ,
сырде-дээ чыне-нары дүктү хой мал-
ды ажал, оон өстүрүн турар болганым-
да, күш-ажылчы маргылдаанын эгелээр
таарымчалыг деп санап турар мен. Бир-тээ
ийи ажыл-агый социалистик чарыштын кер-
ээзин чарып турар чүве болганда, эш

Сметаниннын чугааланын шыкаш, ол ча-
гыс талаалык бербес, а харын ийи ажыл-
агыйнын бүгү ажыл-чорудалганынын тү-
нөлийн квартал санында түндүр кылдыр ду-
гуржуп алырын саналган турар бис.

«Тока» аттыг совхозтук ажыл-ишчилери
эрткен чымын багай эвес ажылаан. Ийнал-
ган хой ажылы орулгалыг болган. Совхоз
күрүгө дүк саткан 28 муң, хой элди-
ден — 19 муң рубль орулганы кирип ал-
ган. Чүс хойга онааштыр 87 хураганын, бир
хойдан 3,5 кг дүктү кыргын алган. Бо ийи
санар бөзүн селерин көргүзүлгелерден
хой-дур. Ийналган-дээ бистин махтанар үе-
не эвес болгай. Чүгө дээрге, мурнууаста
үс хой. Амгы байдал совхозта ийдыг-ла
кочук эки эвес. Мал чөмө эвезш. Бергелер
хой Ону барымдалааш, кичи бүрүзүнүн
күш-ажылчы хей-алын көдүрер орулгалы-
биле хойжулар, саячылар, механиктерлер
ортуунада социалистик чарышты кыйгар-
тып, оны ай саналда түнөп турарын ду-
гуржуулаш бис. Түндүкчелерин үндүрүп, тен-
дөкчилерин шалкызымыс. Чарыштын ай са-
мында түнөп турарга ажыктыг дээрин
ажыдап бектиккан. Чарышты кыйгар
организастан алырын силерге сүмөлөн тур
бис.

Амдымында чарыштын керээзин чаа чар-
ып, оны дугуржуп ап турар чүве болган-
да, бистер хойжулар, саячылар, механик-
терлер ажылааштык. Олар бистин квар-
талды түнөп турар кичир. Чөре мынчалык
чарышты түнөп, арга-дуржулганын сочул,
чаа чүгүдө көстөргөп күсөдөг болганым-
да орта чүгө мурнакчылары эвес, хар-
ын багай ажылап турар кичилерин кичи-
риштире эки боор. Олар мурнакчыларын
арга-дуржулгалы өөренип, ийналган ап,
ажылчыга ажылаштылар. Ону чарыштын
бир ажыктыг аргасы кылдыр санап турар
бис.

«Ажыл-агый бүрүзүнүн төлөөлөрү чары-
штын негелденин чүгүдүтүрүп, оны
эгелээринин ажал-дуаанын чугаалап тур-
ганнар.

«Өкө» биле Тока аттыг совхозтарын тө-
лөөлөрү доозукчу чыда алган хүлээлгелерин
база чугаалашкан. Бо чыдап Тока ат-
тыг совхоз хүрүгө 725 тонна элти, 1180
тонна сүттү, 136 тонна дүктү сааар, төрүр
чүс башкада онааштыр 87 хураганын, 80
бөзөмөн кыргалап, бир ийектен 2140 кг сүт-
тү саарып, бир гектардан 11 центнер дү-
жүтү өстүрүн алырын хүлээлгеленин айт-
кан. А «Өкө» совхозтук хүлээлгени мындай:
күрүгө 635 тонна элти, 1400 тонна сүттү,
106 тонна дүктү сааар. Малды
кыштан күр, менди ажырап, төрүр 100
баш малдан 87 хураганын, 82 бөзөмөн ка-
лалап ап, бир ийектен 1750 кг сүттү саар,
бир гектардан 11,5 центнер дүжүтү ажаап
алдыр. Ажыл-агыйлар мал чөмөн чөтпө-
рүлүк белеткөр, күш-ажылчы салгыла-
зурмуң экижедер, чарыштын түнөлийн квар-
талды санында түнөп, күш-ажылчы буду-
рүкчүлүгү белеткер болган өскө-дээ ажыл-
дарын кыларын керээде айткан.

Ийи совхозтук төлөөлөрү арга-дуржу-
галын сочул, социалистик чарыштын не-
гелдери-биле таныхкан, оны бектиккан,
ап салганнар. Күш-ажылчы маргылдаанын
эзени кыйгар салдыган.

Ийи совхозтук төлөөлөрү арга-дуржу-
галын сочул, социалистик чарыштын не-
гелдери-биле таныхкан, оны бектиккан,
ап салганнар. Күш-ажылчы маргылдаанын
эзени кыйгар салдыган.

И. ЕЩЕНКОВИЧ «Көз» спе-
циалист — чогаалдык ийи
кижи» база СССР-нин Дээ
Советинин депутаты хойжу
С. Алдын-оолдун «Малды чи-
дирер, саячылар чорукту
болдурубас эвез» деп чүгүл-
ерин «Иш» солунада ному-
дум. Ийналган анаа хамал-
дык болуунун болааларын
бикшип көрөй.

«Сүт-Хем» совхозтук агыл-
дамы бистин совхозту «Алдын-
Маалдыр» кылдыр алаанан
бээр үр үс эрттүс. Совхозтук
куралдары албек, тараалдан,
мал чөмөнин баазасы чөтпөр
болган хой ажылчы совхоз
бөзүсү тургустунган.

Совхозтук ажыл-ишчилери
партиянын болган чазактын
улуг дузаламчыны даянып
алган, чыдагы-на эки түн-
дөлийн чөмөн ай келген.

Ийналган-дээ совхозта эл-
көөр, дары шийтирээр ужу-
рлуг айттырларынын бирээзи
болза, специалисттерин ажылы.
Оларын ажыл практиказын
шыа тургуурун, малды өчтө-
үчтү-эки контрольдан, малды
чидирер, саячылар чоруктар-
был кемселгэн күштелдирер
үзүн келген.

Совхозта кол болган орту-
мак эвезонун специалисттерин
ден негедде ам-дээ кошкөк, бу-
дүрүлгенин ажыктын бекти-
дери оларын чогаалдык
өзү-биле ажылаарын чөмөн
алган. Специалисттерин хү-
нүлгелеринин база эргелери-
нин дугайында тодарагы кызы-
гаарызын чөк. Олар тур
лаалга хүсөдө бээр таварыл-
галар бар. Оон уламында

Чарышты канчаар организастан турары?
А Ж Ы Л - И Ш Ч И
МАРГЫЛДААНЫҢ ЭГЕЗИ

Чарышты канчаар организастан турары?
А Ж Ы Л - И Ш Ч И
МАРГЫЛДААНЫҢ ЭГЕЗИ

Чарышты канчаар организастан турары?
А Ж Ы Л - И Ш Ч И
МАРГЫЛДААНЫҢ ЭГЕЗИ

Чарышты канчаар организастан турары?
А Ж Ы Л - И Ш Ч И
МАРГЫЛДААНЫҢ ЭГЕЗИ

Чарышты канчаар организастан турары?
А Ж Ы Л - И Ш Ч И
МАРГЫЛДААНЫҢ ЭГЕЗИ

Чарышты канчаар организастан турары?
А Ж Ы Л - И Ш Ч И
МАРГЫЛДААНЫҢ ЭГЕЗИ

Чарышты канчаар организастан турары?
А Ж Ы Л - И Ш Ч И
МАРГЫЛДААНЫҢ ЭГЕЗИ

Чарышты канчаар организастан турары?
А Ж Ы Л - И Ш Ч И
МАРГЫЛДААНЫҢ ЭГЕЗИ

Х У Н Д У Т К Е Л Д И Г

Чөп-Хемчик районун Шер-
ми суурунун төп күдүктүзүнүн
бирөөнине чаа ады-чөм ба-
раанынын магазини ажит-
тынгандан бээр үш чык чет-
кен. Ону көрүштү кылдыр
кылган, сөзгөлөрү дегем,
чырык.

Ишти арыг-салаг. Бараан-
нары дегилерде өскө-сөкө-
лөгү чыкпай салган, бараан
бүрүзүнүн өртөн төд кыл-
дыр бижиткен даан. Ады-чөм
болган өскө-дээ барааннары
салгылаар деген чонга ше-
верини-биле ордап бөөлөр.

Бөсөмөлүк садыкжылар
Ө. Догча, С. Ховалыг салып
алыкчыларга эвезлен-ээдек.
Олар магазинге чонун хүн

бүрүдө чугула хергелде ба-
рааннарын үзүлгөдөйбөй,
негелде-хергелдиге динан-
гыр болуп, боттарынын бил-
мергелженин улам бөдипти,
чонга төлөтпөн бараан болуп
турарлар.

Коллектив бараан саары-
галынын чыл планын 100 хуу
күүсеткен. Бо чылдын январь
варды 19 муң рубльдин ба-
рааннарын саар планын бы-
за ажып ботандырган. Бы-
зымаккай салгылаарын күш-
ажылчы «Большенин» сов-
хозтук дирекцияда, парти-
ком, ажылдын кооперациялы
үнөп, Хүндүлө болган
мактал бижиттерин каш улаз
тымыскан.

Бисти барааннар-биле

Чыраа-Бажынын ажылчын
кооперацияны дандырып ту-
рар. Малды чогуудан чамдык
баранынын чөдүр ап шыда-
лып бар-дыр бис. Совхоз ди-
рекциянын машина-биле өй-
шамында хандыр болза, садык
алыкчыларга улам эки бараан
болур арга бисте бар — деп,
магизин өргөкөчү Ө. Догча
чугаалаар болду.

Оон ийди магазинге эккээр
дөбөтерин чамдыкын чиг,
дузу амык болгулаар-дыр.
Хөбөтин шынарын экижидери-
нин хөбөтеринин ажыктын
кооперациянын баштаар че-
ри алып болза эки деп оон
чугаалап турары чөре чөптүт.

— Бисти барааннар-биле

М. ДАШ-ООЛ.

Ш. ДОРЖУ.

Ш. ДОРЖУ.

Ш. ДОРЖУ.

Ш. ДОРЖУ.

Ш. ДОРЖУ.

Ш. ДОРЖУ.

Ш И Н

Ш И Н

Ш И Н

Ш И Н

Ш И Н

Ш И Н

Ш И Н

Ш И Н

Улус чон утпас Оларнын аттары чүрээвисте

дырамы-биле өгөн чалгыс чер-чурттууларымыз: Тууш Мезил-оол Сейдижиков, Тууш Музук Нүүрүпов, Тууш Суван-оол Далаар-оолович, Тууш Улуу-Шыыр Чоптуу-оолович оларга мөңгө алар!»

нептер алган. Оглум өг-бүдө тууду, бичи Веразы бир хар четпей турда, ТАР-ның револу-люстү шеринчи хураалына че-чорукча. Ол шеригте тур-гаш, алаан айы-биле (похо-лат чоразы) алынып бир кел-ген.

тура, биче чагаа бижэи. «Дундуларын, Кызыл-оол ба-за Диртыл-оол, сыерия дык сактын тур мен» деп, оолгу чагазына бижэи. Акым од-ла хевээр бисти көрбөй бар-нуд үнелген чурттакчызы.

Тургуш Хенче-Карасея Чым-балак, буггалтер: — Уау-Шыыр Тууш мээң дунма болор кичи. Оң кады төрөн акызы Дамдын-оол үр-чылдарда малчынал чораш, эртен чылды пенселей берген.

СПОРТ БЕШКИ САЛЫГНЫҢ ТҮҢНЕЛИ

Кызыл хоорайның коллек-тивтер аразында чемпион ат-дзын Хунуң-не эртин туурар шыдыра маргалаанын бешки салым доозулган. Геологтардың чемпион командзы, башкы институтуңуң, элээзи уруглар спорт школанын шил-индик командалары өскер-лери мурунмышаан.

Бешки салымга уругларның спорт школанын төлээзи В. Гушун радиокомитеттин оя-накчысы С. Нарксылга уттур-даа, өскө арктанарың школ-алчылар тилген. Баштайгы хамге ойлан ийи кавитаның оюну хаюок солу болган.

Кызыл талааның камгала-ны кошпак тургузуң алга-нындан оюңуң ортаа үеинде эгелеп ойтуу шыгышкы-га таварышкан. Түңнелде Н. Шингийн удул алган. Бо команданың төлөөзери радио-комитеттин спортчулары 5:1 сапта тилген.

ХААКОРУУНГА

Эртен дымшарын дунде То-жу районун башкыларың аразында хаак маргалааны болуп эртен. Аңаа Ий сес-чыл, Азас болгаш Тоора-Хем ортумак школаларың шил-индик командаларың кириш-кени. Эр улуустуң беш кило-метрге чарыгыңа Азас орту-мак школаның физика, мате-

матика башкысы С. А. Фила-тов шыларган. Ийги, ушкү черлерин Сат Далаар-оол (Тоора-Хем), Виктор Анай-оол (Ий) олар алганар.

түңнелде бирги черин Ий, ийги, ушкү черин Азас, Тоо-ра-Хем школаларың коман-далары алган. Тилекчилерге эртакти бел-лектери болгаш күндүлө бижиктери тывыскаң. Азас ортумак школаның башкысы.

ЧААКИНОНУ КӨРҮҢЕР

Уругларга болгаш аныктар-га фильминин М. Горький атын «Совет ужуражымшык» деп оңуң, дөкөм экраның кино республиканың кинозалы-на алаан уулаас үнү эгелээр. Алаан-Атавың кудумчулары-ның бирээниң бешин сөөгүр машинаның чолачылары, хер-нертен орукка маңышкы үнү келген уруглардан маңышкы ооскаш, халыга үскөч, ав-риятга таварып, чактын кал-ганар. Ий чолачының чур-дуктары үскөч халыкың ар-тынчыгыңа тураскал кылдыр үр-ле турган.

Ол эрес-мадырың чорук Оельша Агнешеке чаа кино-нуд сценарийи бижиринге идиң болган. «Сөөгүр ужура-жымшык» деп кино дайын чылдарың үезинде чап чо-раан, амгы үеле куртуң ажа-згы, культура хөгжүдүзүңде кол черин элээр, угаан-сары-мылды, куртуңуң дамаатың хулуээниң мьяк медереп бил-диң кижиер дугайында тоо-гул турар.

М. А. Шолоховтун чогаалдары сценада

Бо чылдың майда алдарың совет чогаалчы М. А. Шолохов 70 харлаар. Россия Федера-цияның 20 ажыг театрлары оң чогаалдарың шижиктенин көргүзери гланмагылаан.

М. А. Шолоховтун чогаалдары сценада

МОСКВА. Палната кудумчуузда сонурганчы база бир школа бар аларган.

Аңаа ортумак эртемниң оолдар, кыстар кеңер, оларны чоңга бараа болурунун мергежилде өөр-дир. Олар ийи чыл дугузуңа 16 эртемни — политэкономия-ны, бараан эртемни, аш-чөм кылырмың негелделери, эсте-тиказын, профессия психологиязын, даштык мадыры бол-гаш өскө-даа билигерин өөренип алыр.

ШКОЛАНЫҢ КИШИНИҢ КАБИНИТЕРИНИ ДЕРТИНГЕНИ ЭКИ.

Ында ийи шайлаага алаан база бар. Олар «мергежа өөрени-риниң каластары» болур, аңаа сургуулар аш-чөм делген са-лырмың нарын бүгү мергежилдерин өөренип алыр. Практи-ка кичээлдерин чамазың школаның аш-чөм лаборатория-зыңа эртирер. Чемеңалге башкарычылары болгаш официалтылар болулар кол практиканы ажалдар черинге— «Арта», «Прага», «Украина» ресторанага болгаш хоорай-ның хой-нитизини чемеңалгың өскө-даа бугдугае чер-леринге эртирер турар.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

ФЕВРАЛЬ 22-ДЕ МОСКВАДАН 9.00—Дамчылыкталар програм-масы. 9.05—«Күштүгүр, диямдер, авантюризм». 9.35—Совет Армияның бол-гаш Шериг-Далай Фоло-дунун хуните турас-каатканы колдот. Совет Армияның үлгүлөрү Топ театрында дамчы-ылган. Оңуң.

Последняя встреча

Азаашкын ам-даа бүтпээн Моңгу-Тайганың «Моген-Бурен» колхозуңуң тову Кы-зыл-Хая суурунун тоу кудумчу-лун чыл бүрүе чагайжыла-рыңа туртаткылар илеп-кейдиң кирип келгенер. Ча-гайжылыга хергелеп, шта-кетинк кыдыр дзын ияшты эртен чылды экелген. Ынчал-за-даз оңуң пилорама аппар-гаш, даядарың, өскөзөр чары-дал каапың.

СОНУРГААН

Школа биле ада-нелериниң харылаанын бижылаары уруглардың шын кижизилде-ниниң бир чугула үнденириниң бирээзи. Бо ажалды эки-жилип чорудар соуруга-биле Эрэн ортумак школаның башкылар коллективин, ада-ие комитетин бо өөрдиге чылды ада-нелерин кымыл чоруткан. Школада төрөлдөр университетиниң кичээлери план өзугаар чоруп турар.

ДЫШТАНЫР ХҮННЕРДЕ КАЙНААР БААРЫЛ?

Бөгүн 11 шакта В. И. Ленин-ниң Кызыл партизанын тураскаалдыгыңа, Ада-чурттуң Уагу дайының чылдарында мадыры-биле мөчөң дай-нычыларың обелсызынче чектер салыр.

УЛУГ ТУДУГЛАРЖЕ ЧАЛАП ТУР

ВЛКСМ Тыва обком болгаш республиканың Куш-амыл кураалыларының эргелеп бел амылчылары болгаш амы-яныкы Тываның улуг тудугларыңа кээп амылдарыңча чалап тур. Организатың чылды өзугаар келген кижиле «Тыла даг-дугу» комбинаттың ийги ээлчезиниң, Чаа Шагаан-Арыгың тузуна амылдар.

РЕДАКЦИЯНЫҢ АДРЕЗИ. Улус 667 000

Бөгүн «Тувинская» «ПРАВДА» СЭКП Топ Комитетинде болган ССР-ниң Министрлер Чогулуңунда. Колданың профессионал-техникте ортумак профтехучилшелер четкизип калбары болгаш оларның кыдырын экижиер хемчегер дугайында.

Агаар

Кызылдың агаар станция-ның медээзи өзугаар алмын, бөгүн республикага шокор бу-дугаар, хар чагыс. Яны-бу-ру угланымынның хаттың кужу кошпак. Агаарың тем-пературазы бармын районнар-га 8-13, өскө арктанарыңа 15-20 градус соор.

Кинотеатрларда

ФЕВРАЛЬ 22-ДЕ «НАЙЫРАЛ»: «Ковнак ду-гарында чугаа». Бирги фильм. «Кыйты» 9.30, 11.25, 13.20, 15.15, 17.10, 19.05, 21.10 шактарда. «ПИОНЕР»: Киночымың 9.40, «Черин, дзыриниң ужу-ралдары» 11.10, 17.10, «Маобит кыдыраажы» 15.00, «Сөөгү ужуражым» 12.40, 18.40, 21.00 шактарда.

Агаар

Кызылдың агаар станция-ның медээзи өзугаар алмын, бөгүн республикага шокор бу-дугаар, хар чагыс. Яны-бу-ру угланымынның хаттың кужу кошпак. Агаарың тем-пературазы бармын районнар-га 8-13, өскө арктанарыңа 15-20 градус соор.